

UZASADNIENIE

rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 3. wyroku).

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2021 roku Sąd Okręgowy uzupełnił wyrok z dnia 29 października 2021 roku sygn. akt III Ca 1620/19, dodając punkt 3., w którym zasądził od Z. K. na rzecz Gminy Ł. kwotę 300 złotych tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Podstawę orzeczenia o kosztach stanowi art. 102 k.p.c.

Zasada słuszności wyrażona w art. 102 k.p.c., modyfikuje generalne zasady rządzące problematyką kosztów procesu, stąd też przepis ten jako *lex specialis* winien być używany w praktyce sądowej z rozważą i należytą wnikliwością, po uprzednim i wszechstronnym rozważeniu wszelkich okoliczności sprawy.

Z ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika między innymi, że za „wypadek szczególnie uzasadniony”, o którym mowa w art. 102 k.p.c., poczytać można taką sytuację, gdy sprawa dotyczyła stosunku prawnego, który może zostać ukształtowany tylko mocą wyroku sądu (choćby strony były całkowicie zgodne). W świetle dotychczasowego dorobku judykatury uzasadniać zastosowanie normy art. 102 k.p.c. może też niesłuszne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wywołujące koszty, oddalenie powództwa na podstawie art. 5 k.c. albo z powodu prekluzji, precedensowy charakter sprawy, ale także rozstrzygnięcie sporu wyłącznie na podstawie okoliczności uwzględnionej przez sąd z urzędu, brak zawilości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika, czy wreszcie trudna sytuacja majątkowa strony, która wytaczając powództwo, była subiektywnie przeświadczona o słuszności dochodzonego roszczenia. Ponadto, o tym, czy wystąpił szczególny przypadek uzasadniający odstępianie od zasądzenia kosztów na rzecz przeciwnika decyduje m.in. sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą.

W orzecznictwie jak i doktrynie przyjmuje się również, że sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet bardzo niekorzystna, sama w sobie nie może stanowić podstawy zwolnienia z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi.

Przekładając powyższe na realia niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy uznał, że nie zachodzi przypadek uzasadniający nieobciążanie powoda kosztami postępowania apelacyjnego w całości. Przede wszystkim powód nie wykazał, a nawet nie powoływał się na okoliczności będące „na zewnątrz” procesu, co więcej, żądanie pozwu o zapłatę określonej kwoty 22 000 zł odszkodowania za „zagrabione mienie” oraz 5 000 zł za każdy dzień zwłoki „niesłusznie przetrzymywanego mienia” nie zostało w toku postępowania przed Sądami obu instancji poparte jakimikolwiek dowodami tak co do zasady jak i wysokości. Nie uczynił tego również ustanowiony z urzędu dla powoda pełnomocnik procesowy.

Postępowanie sądowe jest co do zasady odpłatne, a wytaczanie powództw bez należytego ich udowodnienia rodzi określone procesowo konsekwencje, także w zakresie kosztów postępowania.

Z tych względów, zważywszy na całokształt wymienionych okoliczności sprawy, nie tracąc jednocześnie z pola widzenia sytuacji życiowej i majątkowej powoda, Sąd Okręgowy orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego zastosował zasadę słuszności i obciążył powoda jedynie niewielką częścią należnych stronie pozwanej kosztów zastępstwa procesowego, których pełny wymiar wynosi 1 800 zł (§ 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.), w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).